

Slovenský národopis

3
38. 1990

Na obálke: 1. strana: Národná kultúrna pamiatka Devín. Pohľad na akropolu Devínskeho hradu, vpravo v pozadí slovanské hradisko nad Devínskou N. Vsou. Foto M. Červeňanský.

4. strana: Veľkomoravské šperky z archeologických nálezov.
Náušnice z 9. stor. Čakajovce, okr. Nitra. Foto V. Koša
Náušnica, 7. stor. Bernolákovo, okr. Bratislava-vidiek. Foto Červeňanský
Náušnica, 7. stor. Bratislava-Vajnory. Foto Červeňanský
Súprava bronzových opaskových kovaní, 8. stor. Čataj,
okr. Bratislava-vidiek. Foto V. Koša

HLAVNÁ REDAKTORKA
Božena Filová

VÝKONNÁ REDAKTORKA
Zora Vanovičová

REDAKČNÁ RADA
Ján Botík, Soňa Burlasová, Václav Frolec, Viera Gašparíková, Emília Horváthová, Soňa Kovačevičová, Igor Krištek, Milan Leščák, Ján Michálek, Ján Mjartan, Štefan Mruškovič, Viera Nosálová, Antonín Robek, Peter Slavkovský, Viera Urbancová

V prezentovanom čísle Slovenského národopisu sú online sprístupnené iba publikácie pracovníkov Ústavu etnológie SAV (v obsahu farebne odlíšené).

Ostatné práce, na ktoré ÚEt SAV nemá licenčné zmluvy, sú vyniechané.

Slovenský národopis je evidovaný v nasledujúcich databázach

www.ebsco.com
www.cejsh.icm.edu.pl
www.ceeol.de
www.mla.org
www.ulrichsweb.com
www.willingspress.com

Impaktovaná databáza European Science Foundation (ESF)
European Reference Index for the Humanities (ERIH): www.esf.org

OBSAH**SÚČASNOSŤ A PERSPEKTÍVY SLAVISTICKEHO ŠTÚDIA V NÁRODOPISE A PRÍBUZNÝCH VEDNÝCH DISCIPLÍNACH****ŠTÚDIE**

- Úvod (Viera Gašparíková) . . . . .
 Viera Gašparíková: Interdisciplinárnosť – slavistické pohľady – historicko-porovnávacie postupy . . . . .
 Slavomír Wallmann: Folkloristika – etnografia – slavistika . . . . .
 Vladimír Matula: Aktuálne úlohy rozvoja československej slavistiky a príprava XI. medzinárodného zjazdu slavistov . . . . .
 Emília Horváthová: K etnografickým aspektom a problémom slavistiky . . . . .
 Rudolf Šramek: K pojetí slavistiky a jej metodologie . . . . .
 Alexander Avnerius: K metodologickým problémom a východiskám súčasnej slavistiky . . . . .
 Dionýz Durišin: Možnosti a perspektívy skúmania medziliterárneho procesu . . . . .
 Ivan Dorovský: K niektorým kľúčovým otázkám studia balkánskeho meziliterárneho spoločenství . . . . .
 Oldřich Sirovátko: Potreba srovnávacího bádania ve slovesné folkloristice . . . . .
 Ladislav Burlas: Východiská a možnosti slavistických komparácií v etnomuzikológii . . . . .
 Ján Doura: Potreba interdisciplinárneho výskumu v jazykovednej slavistike . . . . .
 Anton Habovštík: Slovná zásoba a slovanské jazyky . . . . .
 Matúš Kučera: K etnogenéze Slovákov . . . . .
 Gabriel Fusek: Archeologické pramene k osídleniu Slovenska v 6.–8. storočí . . . . .
 Tatiana Štefanovičová: K problémom slovanského osídlenia Slovenska v 8.–10. storočí vo svetle archeologických nálezov . . . . .
 Tatiana Ivančynová: K teoreticko-metodologickým aspektom formovania novodobých slovanských národov . . . . .
 Alexandra Navrátilová: K orientaci slavistických zaměření etnografie a folkloristiky . . . . .

325	Mojmír Benža: K problematike slavistického bádania v etnografii	421
	Soňa Burlasová: Od idey slavianstva k porovnávaciemu slavistickému štúdiu ľudovej piesne na Slovensku	424
	Lubica Chorváthová: K otázke slavistického štúdia obyčajov a jeho ďalších perspektív .	433
	Marta Kernátsová: Spomienkové slávnosti na zomrelých predkov ako problematika historicko-porovnávacích výskumov	435
	Výtah z diskusie na kolokvium	438
327	MATERIÁLY	
329	Michal Kalavský: Vandrovné trasy remeselníckych tovarišov Slovenska v 19. storočí ako problematika štúdia interetnických vzťahov .	453
332	Belo Polia: Príspevok k dejinám národopisu na Slovensku – Anton Ferdinand Intibus .	458
338	Ján Komorovský: K 150. výročiu narodenia A. N. Veselovského	463
343	Matilda Hayeková: K pôvodu niektorých slovenských názvov mytologických postáv .	469
352	ROZHLÁDY	
355	Zdravica k životnému jubileu PhDr. Milana Leščáka, CSc. (Soňa Burlasová)	471
364	Blahoprianie PhDr. Helene Johnovej (Soňa Švecová)	474
369	K. V. Čistov sedemdesiatročný (M. A. Rubcovová)	476
375	Zhromaždenie slovenských slavistov (Viera Gašparíková)	477
378	Výskum prísloví v Ústave pre lužickosrbský výskum ľudu v Budyšíne (Susanne Hoss) .	478
381	Rokovanie bádateľov o rozprávkach v Möllne (Hans-Jörg Uther)	479
387	Seminár „Podoby a premeny tradičných ľudových prvkov v odevi mesta“ (Zuzana Štefániková)	481
392	Súčasná tvorba ľudových rezbárov (Alena Plessingerová)	482
402	Expozícia o dejinách družstevníctva na Slovensku (Ľubica Faľtanová)	483
413	RECENZIE A REFERÁTY	
415	J. Kollár (P. J. Šafárik): Písne svetské ľudu slovenského v Uhriech (Rudo Brťaň)	485

Etnické procesy v ČSSR. Polské etnikum (Andrea Onderčaninová)	488	сравнительного изучения в словесной фольклористике	369
Československé muzea v přírodě (Andrea Onderčaninová)	489	Ладислав Бурлац: Исходные точки и возможности славистических сравнений в этномузикологии	375
M. Beranová: Slované (Rastislava Stoličná)	490	Ян Доруля: Необходимость интердисциплинарного исследования в лингвистической славистике	378
M. Moravcová: Národní oděv roku 1848 (Zuzana Štefániková)	491	Антон Габовтиак: Словарный состав и славянские языки	381
Podluží v lidové písni (Eva Krekovičová)	493	Матуш Кучера: К этногенезу Словаков	387
E. Krekovičová: O živote folklóru v súčasnosti (Soňa Burlasová)	494	Габриэл Фусек: Археологические источники по заселению Словакии в 6–8 столетиях	392
M. Kubátová: Truhlička malovaná (Viera Gašparíková)	496	Татьяна Штефановичова: К проблемам славянского поселения Словакии в 8–10 веках в свете археологических открытий	402
Narodna tvorčisť ta etnografia 1987 (Mikuláš Nevrly)	498	Татьяна Ивантышинова: К теоретико-методологическим аспектам формирования модерных славянских народов	413
Brak u narodov Centralnoj i Jugovostočnoj Jevropy (Mária Dubayová)	499	Александра Навратилова: К ориентации славистических направлений этнографии и фольклористики	415
Istorija i kultura Čukčej (Viera Kavaská)	500	Моймир Бенж: К проблематике славистического изучения в этнографии	ГЮю
G. L. Permiakov: Osnovy strukturnoj paremilogii (Zuzana Profantová)	501	Соня Бурласова: От идеи славянства к сравнительному славистическому изучению народной песни в Словакии	424
Zborník SNM 1989 (Juraj Zajonc)	502	Любица Хорватова: К вопросу славистического изучения обычая и его дальнейших перспектив	433
Ludowe opowieści powstańcze (Viera Gašparíková)	503	Марта Керначова: Торжества посвященные памяти покойных предков как проблематика историко-сравнительных исследований	435
W. Hartinger – W. Helm: Die laide Sucht der Pestilentz (František Kalesný)	504	Из дискуссии	438
Súčasná rusínska kuchárka (Mikuláš Mušík)			

СОДЕРЖАНИЕ

СОВРЕМЕННОСТЬ И ПЕРСПЕКТИВЫ СЛАВИСТИЧЕСКОГО ИЗУЧЕНИЯ В ЭТНОГРАФИИ И В РОДСТВЕННЫХ НАУЧНЫХ ДИСЦИПЛИНАХ

Введение (Вера Гашпарикова)	325		
Вера Гашпарикова: Интердисциплинарность – славистические взгляды – историко-сравнительные приемы			
Славомир Воллман: Фольклористика – Этнография – славистика	327	МАТЕРИАЛЫ	
Владимир Матула: Актуальные задачи развития чехословацкой славистики и подготовка XI-го международного съезда славистов	329	Михал Калявски: Бродяжнические пути подмастерей ремесла Словакии в 19 веке как проблематика изучения интерэтнических отношений	453
Эмилия Хорватова: К этнографическим аспектам и проблемам славистики	332	Бело Попла: Статья к истории этнографии в Словакии – Антон Фердинанд Интибус	458
Рудolf Шрамек: К понятию славистики и ее методологии	338	К 150-летию со дня рождения А. Н. Веселовского (Ян Коморовский)	463
Александр Авенарайс: К методологическим проблемам и исходным точкам современной славистики	343	Матильда Гаекова: К происхождению некоторых словацких названий мифологических характеров	469
Дионыз Дюришин: Возможности и перспективы исследования межлитературного процесса	352	ОБЗОРЫ	
Иван Доровски: К некоторым принципиальным вопросам изучения балканской межлитературной общности	355	Здравица к жизненному юбилею Д-ра Милана Лещака, к. и. н. (Соня Бурласова)	471
Олдржих Сироватка: Необходимость	364	Поздравление Д-р. Елене Йохновой к. и. н. (Соня Швешова)	474
		К. В. Чистов семидесятилетний (М. А. Рубцова)	476
		Собрание словацких славистов (Вера Гаш-	

парикова)	477	Jahrhundert im Lichte der archäologischen Funde	402
Исследование пословиц в Институте для лужицкосербского изучения народа в г. Будышин (Сусанне Хосе)	478	Tatiana I v a n t y š y n o v á: Zu theoretisch-methodologischen Aspekten der Formierung der neuzeitlichen slawischen Völker	413
Совещание исследователей о сказках в г. Моллин (Ханс-Йогр Уттер)	479	Alexandra N a v r á t i l o v á: Zur Orientierung der slawistischen Studien der Ethnographie und Folkloristik	415
Семинар „Формы и перемены традиционных народных элементов в одежде города“ (Зузана Штефаникова)	481	Mojmír B e n ž a: Zur Problematik der slawistischen Forschung in der Ethnographie	421
Современное творчество народных художников (Алена Плессингерова)	482	Soňa B u r l a s o v á: Von der Idee des Slawentums bis zum vergleichenden slawistischen Studium des Volksliedes in der Slowakei	424
Экспозиция об истории кооперативного движения в Словакии (Любица Фалтинова)	483	Lubica C h o r v á t h o v á: Das slawistische Studium der Bräuche und seine Perspektiven	433
		Marta K e r n á t s o v á: Gedenfeier an verstorbene Vorfahren als eine Problematik der historisch-vergleichenden Forschungen	435
		Aus der Diskussion	438

РЕЦЕНЗИИ И РЕФЕРАТЫ

INHALT

Einleitung (Viera Gašparíková)	325	MATERIALIEN	
Viera Gašparíková: Interdisziplinarität – slawistische Aspekte – historisch-vergleichende Vorgehen	327	Michal K a l a v s k ý: Die Möglichkeiten, die Wanderungen der Handwerksgesellen bei der Erforschung interethnischer Beziehungen im 19. Jahrhundert zu nutzen	453
Slavomír W o l l m a n: Folkloristik – Ethnographie – Slawistik	329	Belo P o l l a: Beitrag zur Geschichte der Volkskunde in der Slowakei – Anton Ferdinand Intibus	458
Vladimir M a t u l a: Aktuelle Aufgaben der Entwicklung der tschechoslowakischen Slawistik und die Vorbereitung des XI. internationalen Kongresses der Slawisten	332	Ján K o m o r o v s k ý: Zum 150. Jahrestag der Geburt von A. N. Veselovskij	463
Emilia H o r v á t h o v á: Zu den ethnographischen Aspekten und Problemen der Slawistik	338	Matilda H a y e k o v á: Zur Herkunft einiger slowakischer Benennungen der mythologischen Gestalten	469
Rudolf Š r á m e k: Zur Auffassung der Slawistik und ihrer Methodologie	343	RUNDSCHAU	
Alexander A v e n a r i u s: Die methodologischen Probleme und Ausgangspunkte der gegenwärtigen Slawistik	352	Grussbotschaft zum Lebensjubiläum von M. Leščák (Soňa B u r l a s o v á)	471
Dionýz Ď u r i š i n: Der interliterarische Prozess und die Probleme seiner Erforschung . .	355	Glückwunsch für PhDr. Helena Johnová, CSc. (Soňa Š v e c o v á)	474
Ivan D o r o v s k ý: Zu einigen Schlüsselfragen des Studiums der balkanischen interliterarischen Gesellschaft	364	K. V. Č i s t o v s i e b z i g j ä h r i g (M. A. R u b c o v a)	476
Oldřich S i r o v á t k a: Die Notwendigkeit der vergleichenden Forschung in der narrativen Folkloristik	369	Versammlung der slowakischen Slawisten (Viera Gašparíková)	477
Ladislav B u r l a s: Slawistische Komparationen in der Ethnomusikologie	375	Sprichwortforschung am Institut für sorbische Volksforschung Bautzen (Susanne H o s e) .	478
Ján D o r u l a: Die Notwendigkeit der interdisziplinaren Forschung in der linguistischen Slawistik	378	Erzählforschertagung in Mölln (Hans-Jörg U t h e r)	479
Anton H a b o v š t i a k: Der Wortschatz der slowakischen Sprache und die slawischen Sprachen	381	Seminar „Formen und Veränderungen der traditionellen volkstümlichen Elemente in der städtischen Bekleidung“ (Zuzana Š t e f á n i k o v á)	481
Matúš K u č e r a: Zur Ethnogenese der Slowaken	387	Gegenwärtige Schaffen des volkstümlichen Holzschnitzers (Alena P l e s s i n g e r o v á)	482
Gabriel F u s e k: Archäologische Quellen über die Besiedlung der Slowakei im 6.–8. Jahrhundert	392	Ausstellung über die Geschichte der Genossenschaft in der Slowakei (Lubica F a l f a n o v á)	483
Tatiana Š t e f a n o v i č o v á: Zum Problem der slawischen Besiedlung der Slowakei im 8.–10.			

BUCHERBESPRECHUNGEN UND REFERATE

CONTENTS

THE PRESENT TIME AND THE PERSPECTIVES OF SLAVISTIC STUDY IN ETHNOLOGY AND IN THE RELATED SCIENTIFIC DISCIPLINES

Introduction (Viera Gašparíková)	325	Mojmír Benža : On the problems of slavistic study in ethnology	421
Viera Gašparíková: Interdisciplinarity – slavistic views – historico-comparative procedures	327	Soňa Burlasová : From the idea of Slavonic unity toward the comparative slavistic study of folk song in Slovakia	424
Slavomír Wallmann : Folkloristic – ethnology – slavistic	329	Lubica Chorváthová : On the question of slavistic study of customs and its further perspectives	433
Vladimír Matula : Topical tasks of the development of the Czechoslovak slavistics and the preparative of the XIth International Congress of Slavists	332	Marta Kernátsová : Commemorative celebrations of the dead ancestors as the subject-matter of the historico-comparative research.	435
Emília Horváthová : On Ethnographical aspects and problems of slavistic	338	An abstract from the discussion	438
Rudolf Šramek : To the concept of slavistics and its methodology	343		
Alexander Avenarius : To the methodological problems and starting-points of the present-day slavistics	352		
Dionýz Durišin : The possibilites and perspectives of the study of inter-literary process	355		
Ivan Dorovský : To some principal questions of the study of the Balkan inter-literary community	364		
Oldřich Širovátko : The need for comparative study in oral folkloristics	369		
Ladislav Burlas : The starting-points and possibilities of slavistic comparisons in ethnomusicology	375		
Ján Doruľa : The need for interdisciplinary study in the linguistic slavistics	378		
Anton Habovštíak : The vocabulary and Slavonic languages	381		
Matúš Kučera : On the ethnogenesis of Slovaks	387		
Gabriel Fusek : Archeological sources concerning the settlement of Slovakia in the 6th–8th century	392		
Tatiana Štefanovičová : On the problems of Slavonic settlement in Slovakia in the 8th–10th century with respect to archeological findings	402		
Tatiana Ivantyšnová : On the theoretico-methodological aspects of shaping the modern Slavonic nations	413		
Alexandra Navrátilová : To the orientation of slavistic study of ethnography and folkloristics	415		
		MATERIALS	
		Michal Kalavský : Itinerant routes of craftsmen journeymen of Slovakia in 19th century as the problems of the study of interethnic relationships	453
		Belo Polia : A contribution to the history of ethnography in Slovakia – Anton Ferdinand Intibus	458
		To the 150th anniversary of the birth of A. N. Veselovský (Ján Komorovský)	463
		Matilda Hayeková : To the origin of some Slovak names of mythological characters	469
		REVIEWS	
		Salute to the life anniversary of PhDr. Milan Leščák, CSc. (Soňa Burlasová)	471
		Congratulation to PhDr. Helena Johnová, CSc. (Soňa Švecová)	474
		K. V. Čistov is seventy years old (M. A. Rubcová)	476
		The meeting of Slovak slavicists (Viera Gašparíková)	477
		Research of proverbs in the Institute for the Lusatian-Sorbian study of the people in Budyšín (Susanne Hose)	478
		The Session of researchers on the fairy-tales in Mölln (Hans-Jörg Uther)	479
		Seminar entitled „Forms and changes of the traditional folk elements in urban dress“ (Zuzana Štefániková)	481
		Present-day folk art (Alena Plešingerová)	482
		Exposition on the history of cooperative agricultural farms in Slovakia (Ľubica Faltanová)	483
		BOOKREVIEWS AND REPORTS	

INTERDISCIPLINÁRNOSŤ – SLAVISTICKÉ POHLADY – HISTORICKO-POROVNÁVACIE ASPEKTY

VIERA GAŠPARÍKOVÁ

Národopisný ústav SAV, Bratislava

Ak chceme v procese vedeckého poznávania odhaľovať jeho súvislosti, potrebné je dívať sa na bádanie v akomkoľvek odbore z väčšej výšky, z nadhľadu. Nie sme sice prví, ktorí sa snažia o takýto nadhľad, ale azda aspoň v skromnej miere prispejeme k tomu, aby sme užší záber len na vlastnú disciplínu, alebo dokonca jej jednotlivé úseky rozšírili a otvorili.

Na našom kolokviu sa schádza široký okruh vedeckých pracovníkov a každý je zameraný svojou tému inam, či už ide o jednotlivé disciplíny alebo o špecializáciu v tom-ktorom odbore. Napriek tejto rôznorodosti si azda každý z nás uvedomuje a pripúšťa, akým búlivým rozvojom prechádza súčasná veda. Vedeckí pracovníci v tomto prudkom tempe rozvoja poznania nemôžu obsiahnuť stále narastajúci počet faktov, informácií. Bádatelia sú však nútení špecializovať sa a často i vo vnútri jednej disciplíny vytvárať relatívne samostatné oblasti. Môže pri tom prirodzene hrozíť nebezpečenstvo izolácie. Preto dnes čím ďalej tým viac je žiaduce, aby skúmaný objekt, objekt veľmi špecializovaný a špeciálny bol uvedený do širšieho kontextu, i v tom zmysle, že vedecký pracovník opúšťa hranice svojej disciplíny a tvorivo a organicky preberá výdobytky najmä príbuzných vedných odborov, predovšetkým metodologické.

Už z toho dôvodu je veľmi užitočné, aby sme sa ako zástupcovia rôznych disciplín, ktoré sú si navzájom blízke, stretávali. Aby sme si vymieňali svoje skúsenosti a aby sme si uvedomovali nielen to, čo nás rozdeľuje, ale predovšetkým, čo nás spája, čo jeden od druhého môžeme preberať a tvorivo aplikovať.

Ešte je sice vzdialený, ale predsa sa neúprosne bliží XI. medzinárodný zjazd slavistov v Bratislave

v roku 1993. Čiarcha zodpovednosti zaň nás vedie k započatiu príprav a zároveň sa vynára potreba vidieť problematiku interdisciplinárnosti prizmom slavistiky. Slavistické štúdium vo vnútri každej disciplíny prebieha odlišne a bude dobre, keď si tieto odchýlky v priebehu nášho kolokvia budeme uvedomovať. Avšak na druhej strane sa zaiste nie vo všeobecnejšom, ale v konkrétnejšom svetle objaví, čo nás všetkých spája.

Už zo súboru ohlásených referátov a komunikátorov vidieť, čo predstavitelia jednotlivých slavistickej disciplín potrebujú zdôrazniť. Niektorí chcú prezentovať svoj odbor zo slavistického hľadiska komplexne, naproti tomu iní dávajú prednosť určitému úseku danému ich špecializáciou a na ňom konkrétnie chcú ukázať slavistické prístupy a spolupatričnosť k celkovému slavistickému štúdiu. Z rôznofarebnej palety týchto príspevkov si možno utvárať celistvý obraz a som presvedčená, že sa navzájom môžeme obohacovať, rozširovať si obzory a vo všeličom sa inšpirovať do ďalšej práce.

Vedecké vymedzenie interdisciplinarity v rámci slavistiky v jej komplexnosti by bolo ešte príliš náročnou tému pre naše kolokvium. Považovali sme preto za nevyhnutné upozorniť najprv na metódu, ktorá nás spája. Je to porovnávacia metóda, bez ktorej žiadna vedecká disciplína, a najmä humanitná, by si nemala prisvojovať právo takto sa nazývať. Myslím, že ide o závažný prostriedok, ku ktorému siahali všetky vedné odbory, avšak nie všetky od samého zrodu, ale napriek tomu zákonite raz pomalšie, inokedy rýchlejšie k nemu smerovali a používali porovnávaciu metódu na svoj prospech a získavanie prestíže.

Nemožno tvrdiť, že aplikácia porovnávacej

metódy bola vždy úspešná a že bádatelia vždy oboplávali nebezpečné úskalia. Porovnávanie, ako vieme, bolo zatažené formálnostou, náhodne sa vyberali fakty a kládli sa vedľa seba. A formálne koncipovaná a aplikovaná porovnávacia metóda bola neraz právom podrobovaná kritike. Nakoniec však porovnávacie postupy z boja o svoju existenciu vychádzajú víťazne, keď sa došlo k záveru, že komparatistika musí byť založená konkrétnie. K jej konkrétnej povahе a podobe, podľа našej mienky, prispieva práve historický pohľad.

A práve *porovnávacia metóda na historickom základe* je tým kritériom, ktorý špecifikuje i plánovaný profil nášho kolokvia.

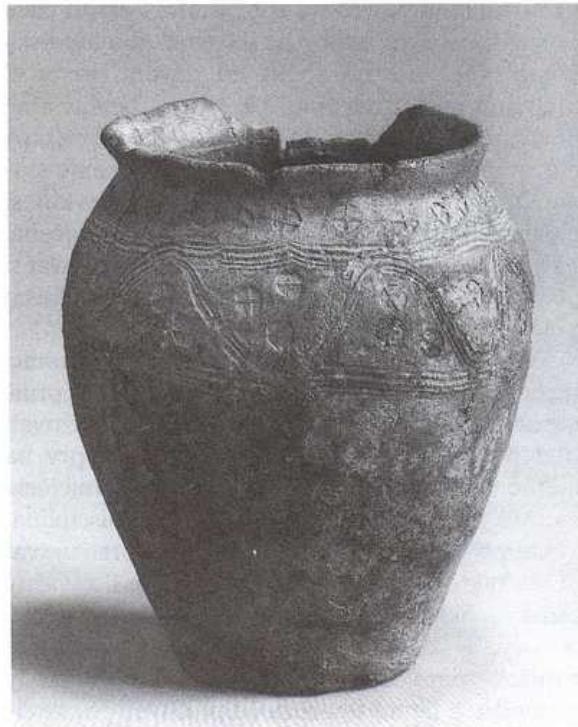
Hľadíme teda na naše stretnutie z troch uhlov navzájom sa spájajúcich. Stavíame sa totiž súčasne na pozícií interdisciplinárne, slavistické a historicko-porovnávacie. Želajme si, aby naše rozgovory z takto špecifikovanej ústrednej témy boli užitočné, aby boli podnetné pre vzájomnú spoluprácu a ďalší rozkvet každej disciplíny a slavistiky ako celku.

INTERDISZIPLINARITÄT – SLAWISTISCHE ASPEKTE – HISTORISCH-KOMPARATIVE BLICKPUNKTE

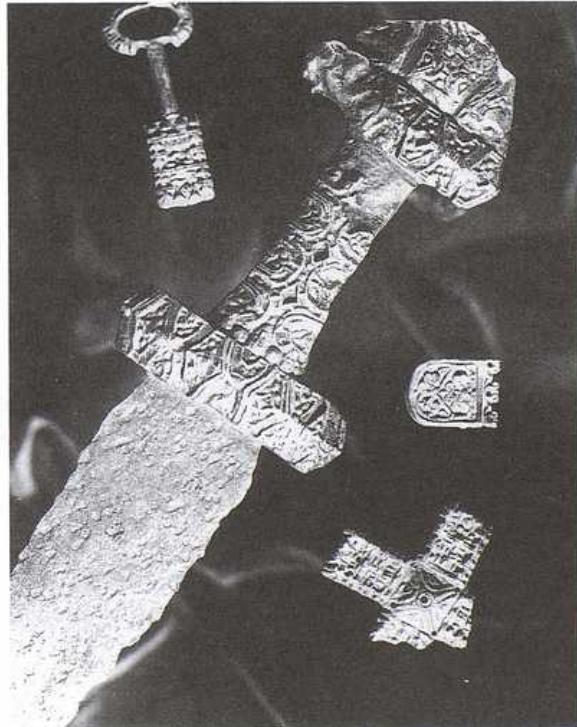
Zusammenfassung

Die Autorin macht auf die Notwendigkeit aufmerksam, die Forschung in allen wissenschaftlichen Fächern von der interdisziplinarischen Vorgelperspektive aus zu betrachten, was zur Ausweitung und Öffnung der eigenen Disziplin oder ihrer

einzelnen Sektoren beiträgt. Im Rahmen der slawistischen Forschung definiert sie die Interdisziplinarität und betont dabei die Wichtigkeit der vergleichenden Methode auf der historischen Basis.

Výzdoba keramiky kolkovaným ornamentom.
7.–8. stor., Dev. Nová Ves.

Nález veľkomoravského meča v Blatnici, okr. Martin. Foto A. Paul

Slovenský národopis

Časopis Národopisného ústavu Slovenskej akadémie vied

Ročník 38, 1990, číslo 3

Vychádza štyri razy do roka

Vydáva VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied

Hlavná redaktorka

Čl. kor. SAV BOŽENA FILOVÁ

Výkonná redaktorka

PhDr. ZORA VANOVICHOVÁ

Typografia: Eva Kovačevičová-Fudala

Redakčná rada: PhDr. Ján Botík, CSc., PhDr. Soňa Burlasová, DrSc., prof. Václav Frolec, CSc., PhDr. Viera Gašparíková, CSc., doc. PhDr. Emília Horváthová, CSc., PhDr. Soňa Kovačevičová, CSc., PhDr. Igor Krištek, CSc., PhDr. Milan Leščák, CSc., prof. Ján Michálek, CSc., PhDr. Ján Mjartan, DrSc., doc. PhDr. Štefan Mruškovič, CSc., PhDr. Viera Nosáľová, CSc., prof. Antonín Robek, DrSc., PhDr. Peter Slavkovský, CSc., PhDr. Viera Urbancová, CSc.

Redakcia: 813 64 Bratislava, Leninovo nám. 12
Vytlačili Tlačiarne Slovenského národného povstania, št. p., Martin

Registr. zn. F 7091

Jednotlivé číslo Kčs 26,-; celoročné predplatné Kčs 104,-

Rozširuje, objednávky a predplatné prijíma PNS – ÚED, Bratislava, ale aj každá pošta a doručovateľ. Objednávky do zahraničia vybavuje PNS – Ústredná expedícia a dovoz tlače, nám. Slobody 6, 884 19 Bratislava

© VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1990

СЛОВАЦКАЯ ЭТНОГРАФИЯ

Журнал Института этнографии Словацкой Академии Наук

Год издания 38, 1990, № 3

Издается четыре раза в год

«ВЕДА», издательство Словацкой Академии Наук

Редакторы Д-р Божена Филова и Д-р Зора Бановичова

Адрес редакции: 813 64 Братислава, Лениново нам. 12

SLOWAKISCHE VOLKSKUNDE

Zeitschrift des Ethnographischen Institutes der Slowakischen Akademie der Wissenschaften
Jahrgang 38, 1990, Nr. 3 Erscheint viermal im Jahre

Herausgegeben vom VEDA, Verlag der Slowakischen Akademie der Wissenschaften

Redakteure PhDr. Božena Filová und PhDr. Zora Vanovičová

Redaktion: 813 64 Bratislava, Leninovo nám. 12

SLOVAK ETHNOGRAPHY

Journal of the Ethnographic Institute of the Slovak Academy of Sciences

Volume 38, 1990, No. 3

Published quarterly by VEDA, the Publishing House of the Slovak Academy of Sciences

Managing Editors PhDr. Božena Filová and PhDr. Zora Vanovičová

Editor: 813 64 Bratislava, Leninovo nám. 12

L'ETHNOGRAPHIE SLOVAQUE

Revue de l'Institut d'Ethnographie de l'Académie slovaque des sciences

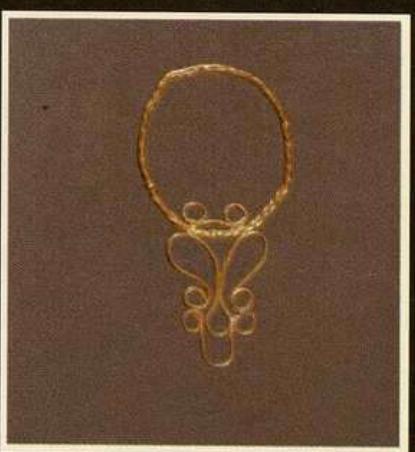
Année 38, 1990, No. 3

Parait quatre fois par an. Editions de VEDA, maison d'édition de l'Académie slovaque des sciences

Rédacteurs: PhDr. Božena Filová et PhDr. Zora Vanovičová

Rédaction: 813 64 Bratislava, Leninovo nám. 12

Distributed in the socialist countries by SLOVART Ltd., Leningradská 11, Bratislava, Czechoslovakia, Distributed in West Germany and West Berlin by KUBON UND SAGNER, D-8000 München 34, Postfach 68, Bundesrepublik Deutschland. For all other countries, distribution rights are held by JOHN BENJAMINS B. V., Periodical Trade, Amsteldijk 44, 1007 HA Amsterdam HOLLAND

Index 49 616
Cena Kčs 26,—